

СИЛАБУС

Підготовка офіцерів запасу галузь знань «Охорона здоров'я».
Спеціальність «Медицина»

обов'язкова дисципліна

рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність	222 «Медицина»
кваліфікація освітня	магістр медицини
кваліфікація професійна	лікар
освітньо-професійна програма	Медицина
форма навчання	денна
курс(и) та семестр(и) вивчення навчальної дисципліни	<u>II курс, VI семестр, II курс зі скороченим нормативним терміном навчання, IV семестр</u>

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Прізвище, ім'я, по батькові викладачів закладу вищої освіти, науковий ступінь, учене звання	Гордієнко Людмила Петрівна, к.мед.н., доцент; Карамишев Дмитро Васильович, доктор наук з державного управління, професор; Рожнов Валерій Георгійович, к.мед.н.; Кока Володимир Миколайович, доктор філософії галузі знань 222 Медицина Моїсєєва Наталія Віталіївна, к.мед.н.
Профайл викладачів	https://medcat.pdmu.edu.ua/team
Контактний телефон	+380963041791
Е-mail:	medcat@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://medcat.pdmu.edu.ua

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів/годин – 3 кредити ЄКТС /90 годин, із них:

Лекції (год) – не передбачені

Практичні (год) – 50 год.

Самостійна робота (год) – 40 год.

Вид контролю – підсумковий модульний контроль (ПМК)

Політика навчальної дисципліни

Політика навчальної дисципліни «Підготовка офіцерів запасу галузь знань «Охорона здоров'я». Спеціальність «Медицина» базується на політиці Полтавського державного медичного університету відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті (https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/0nrGNrEzksWWytpXV8j05INcg9wbyVjkYx9FrbEY.pdf) ; Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету (https://www.pdmu.edu.ua/storage/basic_pages/docs/sDAiiaTeTuiI3yFpzkMchNKVd2l6Z0B1FlmZbSYU.pdf) ; Правил внутрішнього розпорядку для студентів Полтавського державного медичного університету (https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/OaN2nwysLPFAUDRvuDPvFSpzM1j9E9CwQQkgr93b.pdf) та інших нормативних документів (<https://www.pdmu.edu.ua/index.php/n-process/department-npr/normativni-dokumenti>).

Відвідування усіх практичних занять з навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти є обов'язковим.

Перевагами відвідування навчальної дисципліни є здобуття визначених робочою програмою навчальної дисципліни результатів навчання.

Кожен здобувач вищої освіти під час проведення практичних занять повинен:

- ☐ дотримуватись правил техніки безпеки;
- ☐ вимикати мобільний телефон (за виключенням інтерактивних занять);
- ☐ дотримуватись академічної доброчесності, що передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання.

За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторного проходження оцінювання (відпрацювання теми пропущеного заняття або незадовільної оцінки, ПМК).

Здобувачам вищої освіти забороняється порушувати графік навчального процесу і допускати невиконання навчального плану та індивідуального навчального плану без поважних на те причин.

Кафедра визнає результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти в порядку, визначеному Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Полтавському державному медичному університеті (https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/fKBks6cPo5jzq0brID6eI7LKTEAcqmrjdrewYFvL.pdf).

Кафедра використовує можливості таких універсальних навчальних платформ, як «Prometheus», «EdEra», а також працює з іншими LMS-системами.

Опис навчальної дисципліни.

Відповідно до програми розділу підготовки офіцерів запасу медичної служби, для фахівців другого (магістерського) рівня галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальностями 222 «Медицина», вивчення навчальної дисципліни «Підготовка офіцерів запасу галузь знань «Охорона здоров'я». Спеціальність «Медицина» базується на положеннях Закону України від 05.07.2012 р. № 5081-VI «Про екстрену медичну допомогу» та адаптоване до вимог Постанови Верховної Ради України від 17.04.2014 р. «Про додаткові заходи для зміцнення обороноздатності України», наказу Міністерства оборони України, Міністерства охорони здоров'я та Міністерства освіти і науки України від 29.06.2016 р. № 322/631/709 «Про затвердження Інструкції про організацію військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу медичної служби», Програми військової підготовки громадян, затвердженої у Міністерстві оборони України 30.09.2016 р. і виконується кафедрами медицини катастроф та військової медицини вищих навчальних закладів Міністерства охорони здоров'я України.

Опанування дисципліни «Підготовка офіцерів запасу галузі знань «Охорона здоров'я». Спеціальність «Медицина» закладає основи теоретичних знань та практичних навичок з організації і проведення лікувально-евакуаційних, санітарно-гігієнічних і протиепідемічних заходів, у тому числі з організації

надання домедичної допомоги та первинної медичної допомоги при надзвичайних ситуаціях природного і техногенного характеру та в бойових умовах.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни.

Дисципліна «Підготовка офіцерів запасу галузь знань «Охорона здоров'я». Спеціальність «Медицина» базується на вивченні здобувачами вищої освіти латинської мови та медичної термінології, медичної та біологічної фізики, анатомії людини, фізіології, біологічної і біоорганічної хімії, гістології, цитології, ембріології.

Вивчення навчальної дисципліни «Підготовка офіцерів запасу галузь знань «Охорона здоров'я». Спеціальність «Медицина» закладає фундамент для подальшого засвоєння здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти патоморфології, патофізіології, фармакології, екстреної та невідкладної медичної допомоги, соціальної медицини, громадського здоров'я, профільних клінічних професійно-практичних дисциплін, а саме: загальної хірургії, отоларингології, пропедевтики педіатрії, офтальмології, неврології де застосовуються навички надання домедичної допомоги, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування умінь застосовувати знання в процесі подальшого навчання і професійної діяльності, надає можливість отримати практичні навички та формувати професійні вміння для діагностики та надання домедичної допомоги при невідкладних станах.

Мета та завдання навчальної дисципліни:

Метою викладання навчальної дисципліни є формування знань та практичних навичок у здобувачів вищої освіти з надання домедичної допомоги постраждалим за умов надзвичайних ситуацій в мирний час та у бойових умовах, проведення заходів щодо організації медичного забезпечення в умовах надзвичайного стану; планування заходів з організації та управління діяльністю військового лікаря.

Основними завданнями вивчення дисципліни є визначення основних принципів оцінки стану постраждалих при надзвичайних ситуаціях техногенного і природного характеру і в бойових умовах; оволодіння навичками надання домедичної допомоги постраждалим і пораненим при основних невідкладних станах; опанування основ організації медичного забезпечення населення і військ як складової системи медичного забезпечення населення держави з урахуванням основних положень Кодексу цивільного захисту, Закону Про екстрену медичну допомогу, Воєнної доктрини України; засвоєння організації і порядку проведення лікувально-евакуаційних заходів серед цивільного населення і військ в залежності від масштабу та характеру санітарних втрат у військах та серед населення.

Компетентності та результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна (інтегральна, загальні, спеціальні):

-інтегральна: Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі, дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

-загальні:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Здатність приймати обґрунтовані рішення.

-спеціальні (фахові, предметні):

Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.

Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, їхніми родичами, лабораторними тваринами.

Дотримання професійної та академічної доброчесності, несення відповідальності за достовірність отриманих наукових результатів.

Програмні результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна:

Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.

Організовувати надання медичної допомоги та лікувально-евакуаційних заходів населенню та військовослужбовцям в умовах надзвичайних ситуацій та бойових дій, в т.ч. у польових умовах.

Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організовувати взаємодію з колегами в своєму та інших закладах, організаціях та установах; застосовувати інструменти просування медичних послуг на ринку, на підставі аналізу потреб населення, в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі.

Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

Результати навчання для дисципліни:

по завершенню вивчення навчальної дисципліни «Підготовка офіцерів запасу галузі знань «Охорона здоров'я». Спеціальність «Медицина» здобувачі вищої освіти повинні **знати:**

- Поняття домедичної допомоги в екстремальних умовах (мирного часу та бойових умовах);
- Правові аспекти надання домедичної допомоги;

- Види ушкоджень в бойових умовах. Засоби індивідуального медичного оснащення та особистої безпеки військовослужбовця;
- Особливості оцінки місця події в бойових умовах. Розподіл поля бою на сектори. Алгоритми надання домедичної допомоги в секторах обстрілу та укриття;
- Причини й ознаки зовнішньої кровотечі. Поняття про критичну зовнішню кровотечу.
- Показання і техніку накладання різних видів джгутів та імпровізованих закруток. Показання і правила застосування хімічних засобів для зупинки кровотечі.
- Причини й ознаки внутрішньої кровотечі. Поняття про колапс і шок, причини їх виникнення, розпізнавання і надання домедичної допомоги.
- Причини непрохідності дихальних шляхів. Ознаки повної і часткової непрохідності дихальних шляхів.
- Види ушкоджень у бойових і небойових умовах.
- Опіки, класифікація, ознаки. Відмороження, класифікація, ознаки.
- Класифікацію та характеристику сильнодіючих отруйних речовин. Фактори ураження аварій на радіаційно небезпечних об'єктах. Радіаційні ураження. Променева хвороба, ознаки. Радіопротектори.
- Особливості поведінки людей в надзвичайних ситуаціях і бойових умовах.
- Поняття про бойовий стрес і бойову втому: ознаки, основні принципи профілактики профілактики та надання домедичної допомоги в бойових умовах.
- Нормативно-правові засади цивільного захисту в Україні;
- Основи цивільного захисту населення;
- Медичний, біологічний і психологічний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення;
- Організацію цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів.
- Завдання, організацію та актуальні питання медичної служби Збройних Сил України в умовах збройних конфліктів;
- Поняття, зміст та принципи лікувально-евакуаційного забезпечення військ;
- Поняття про етап медичної евакуації, завдання, порядок проведення;
- Види та обсяги медичної допомоги.

вміти:

- Оглядати місце події в небойових умовах, визначати кількість постраждалих та ймовірні причини їх ураження;
 - Проводити первинний огляд. Огляд за алгоритмом CABCDE. Визначати рівень свідомості за шкалою AVPU;
- Використовувати техніку тимчасової зупинки зовнішньої кровотечі: підняття кінцівки, тиск на рану, тампонування рани, тиснуча пов'язка (ізраїльський бандаж);
- Визначати ознаки внутрішньої кровотечі;
- Проводити техніку штучної вентиляції легень (рот до рота, рот до носа, рот до лицевої маски, мішком АМБУ);
- Перевести пораненого (постраждалого) у стабільне положення;

- Надати домедичну допомогу при гострих порушеннях дихальних шляхів (пневмоторакс);
- Вводити носо-, ротоглоткові повітроводи (техніка вибору вірного розміру);
- Надавати домедичну допомогу при пораненнях, переломах, вивихах, розтягах;
- Надавати домедичну допомогу при термічних і хімічних ураженнях;
- Надавати домедичну допомогу при найпоширеніших невідкладних станах (зомління, комі невідомої етіології, судомах, болю у серці (стенокардія, інфаркт), інсульті, гострому болю в животі, отруєнні невідомою речовиною або невідомим газом, укусах комах, собак, отруйних змій);
- Надавати домедичну допомогу при дії засобів масового ураження;
- Організувати проведення медичного сортування при виникненні масових санітарних втрат в бойових та небойових умовах.
- Організовувати та проводити переміщення пораненого;
- Проводити оповіщення та інформування при різних видах надзвичайних ситуацій;
- Надати характеристику осередків радіаційного, хімічного, біологічного ураження за допомогою прогнозування та використання розрахункових таблиць, лінійки цивільного захисту;
- Користуватися приладами радіаційної розвідки;
- Користуватися приладами хімічної розвідки;
- користуватися дозиметричними приладами;
- Визначати час перебування в засобах захисту органів дихання в залежності від умов зовнішнього середовища;
- Користуватися засобами захисту шкіри (табельні , не табельні);
- Підбирати розмір протигазу , його використовувати;
- Пристосовувати приміщення як захист споруд;
- Надягати шалом для поранених в голову (Ш.Р) постраждалим для захисту органів дихання;
- Класифікувати поранених за сортувальними категоріями та кольоровими показниками;
- Заповнювати первинну медичну документацію на поранених.

Тематичний план лекцій (за модулями) із зазначенням основних питань, що розглядаються на лекції

Лекції програмою не передбачені.

Тематичний план семінарських занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на семінарському занятті

Теми семінарських занять програмою не передбачені.

Тематичний план практичних занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на практичному занятті

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. Домедична допомога в екстремальних ситуаціях		
1.	Домедична допомога в екстремальних і бойових умовах як навчальна дисципліна. Принципи надання домедичної допомоги. Домедична допомога в екстремальних умовах як навчальна дисципліна, її актуальність, зміст. Поняття домедичної допомоги в екстремальних умовах (мирного часу та бойових умовах). Правові аспекти надання домедичної допомоги. Місце та обсяг надання домедичної допомоги у бойових та небойових умовах. Огляд місця події в небойових умовах, забезпечення особистої безпеки, визначення кількості постраждалих і ймовірної причини їх ураження, виклик ШМД та інших рятувальних служб у небезпечній ситуації, залучення випадкових свідків до організації надання домедичної допомоги. Контакт з постраждалим.	2
2	Домедична допомога в екстремальних і бойових умовах. Первинний огляд (CABCDE). Види ушкоджень в бойових умовах. Засоби індивідуального медичного оснащення та особистої безпеки військовослужбовця. Особливості оцінки місця події в бойових умовах. Розподіл поля бою на сектори. Алгоритми надання домедичної допомоги в секторах обстрілу та укриття. Проведення первинного огляду. Огляд за алгоритмом CABCDE. Визначення рівня свідомості за шкалою AVPU.	2
3.	Кровотечі і методи їх зупинки. Зовнішня кровотеча, домедична допомога. Причини й ознаки зовнішньої кровотечі. Поняття про критичну зовнішню кровотечу. Способи та техніка тимчасової зупинки зовнішньої кровотечі: підняття кінцівки, тиск на рану, тампонування рани, тиснуча пов'язка (ізраїльський бандаж). Показання і техніка накладання різних видів джгутів та імпровізованих закруток. Показання і правила застосування хімічних засобів для зупинки кровотечі.	2
4.	Внутрішня кровотеча, колапс, шок: домедична допомога. Причини й ознаки внутрішньої кровотечі. Домедична допомога при внутрішній кровотечі. Поняття про колапс і шок, причини їх виникнення, розпізнавання і надання домедичної допомоги.	2
5.	Порушення прохідності дихальних шляхів. Домедична допомога. Гострі порушення дихання в бойових умовах. Анатомо-фізіологічні особливості дихальних шляхів. Причини непрохідності дихальних шляхів. Ознаки повної і часткової непрохідності дихальних шляхів. Техніка забезпечення	2

	прохідності дихальних шляхів (закидання голови; виведення нижньої щелепи; введення носо-, ротогорлових повітроводів). Техніка забезпечення прохідності дихальних шляхів при обструкції стороннім тілом. Особливості видалення стороннього тіла з дихальних шляхів вагітної жінки, огрядної людини, немовляти. Пристрої для штучної вентиляції легень. Техніка штучної вентиляції легень (рот до рота, рот до носа, рот до лицевої маски, мішком АМБУ). Гострі порушення дихання в бойових умовах. Пневмоторакс: види, ознаки, домедична допомога. Переведення пораненого (постраждалого) у стабільне положення.	
6.	Види ушкоджень у бойових і небойових умовах, при пораненнях. Причини та ознаки ран м'яких тканин, проникаючих і непроникаючих ран черепа, грудної клітки, живота. Особливості бойових поранень. Захист ран. Техніка накладання пов'язок при пораненнях черепа, ока, вуха, нижньої щелепи. Поранення грудної клітки. Особливості накладання пов'язок при проникаючих пораненнях живота. Накладання пов'язок при наявності стороннього тіла в рані.	2
7.	Домедична допомога при переломах, вивихах, розтягах. Больовий шок. Причини та ознаки травм голови, хребта і тазу. Види травм кінцівок (переломи: відкриті і закриті, розтягнення зв'язок, вивихи суглобів), причини та ознаки. Абсолютні ознаки переломів. Особливості надання домедичної допомоги при відкритих переломах. Транспортна іммобілізація табельними та пристосованими засобами. Тактика дій та надання домедичної допомоги рятувальником при дорожньо-транспортній пригоді.	2
8.	Надання домедичної допомоги при термічних і хімічних ураженнях. Опіки, класифікація, ознаки, домедична допомога в бойових і небойових умовах. Відмороження, класифікація, ознаки, домедична допомога в бойових і небойових умовах. Траншейна стопа, замерзання, домедична допомога в бойових і небойових умовах. Гіпертермія, домедична допомога в бойових і небойових умовах. Ураження електричним струмом, блискавкою та домедична допомога. Особливості ураження бойовими вогнесумішами, домедична допомога. Ураження кислотами і лугами, домедична допомога. Особливості допомоги при опіках очей різної етіології.	2
9.	Домедична допомога при найпоширеніших невідкладних станах. Причини, діагностика і домедична допомога при зомлінні, комі невідомої етіології, судомах, болю у серці (стенокардія, інфаркт), інсульті, гострому болю в животі, отруєнні невідомою речовиною	2

	або невідомим газом, укусах комах, собак, отруйних змій. Допомога на воді: розпізнавання потопельника, наближення до нього, транспортування до берега. Домедична допомога при утопленні.	
10.	Домедична допомога при дії засобів масового ураження. Аварії на хімічно-небезпечних об'єктах. Класифікація та характеристика сильнодіючих отруйних речовин. Домедична допомога при ураженні сильнодіючими отруйними речовинами. Фактори ураження аварій на радіаційно небезпечних об'єктах. Радіаційні ураження. Променева хвороба, ознаки. Радіопротектори. Домедична допомога в бойових та небойових умовах.	2
11.	Медичне сортування при виникненні масових санітарних втрат. МІСТ-рапорт. Організація та проведення медичного сортування при виникненні масових санітарних втрат. Алгоритм проведення медичного сортування. Заповнення МІСТ-рапорту.	2
12.	Медичне сортування при виникненні масових санітарних втрат. Переміщення поранених. Організація та проведення переміщення (відтягування, винесення) пораненого в укриття у бойових та небойових умовах. Методи переміщення пораненого з сектору укриття до місця збору поранених (однією, двома особами, з використанням табельних та підручних засобів).	2
13.	Медична евакуація. Медична допомога пораненим на етапі евакуації. CABCDE. Підготовка поранених (уражених) до евакуації. Контроль стану пораненого згідно протоколу CABCDE. Медична інформаційна картка: призначення, правила заповнення. Правила запиту на евакуацію. Завантаження та розвантаження поранених в різні евакуації транспортні засоби. Контроль життєвих показників та стану пораненого під час транспортування в бойових і небойових умовах.	2
14.	Поведінка людей в надзвичайних ситуаціях і бойових умовах. Бойовий стрес: ознаки, профілактика, домедична допомога. Особливості поведінки людей в надзвичайних ситуаціях. Типові реакції медичних працівників на різні травматичні події. Механізми формування стресостійкості у медичних працівників. Технології профілактики посттравматичних стресових розладів. Дебрифінг як метод психологічної корекції посттравматичних стресових розладів. Бойовий стрес і бойова втома: ознаки, профілактика та основні принципи надання домедичної допомоги в бойових умовах.	2
15.	Підсумковий модульний контроль	2
Разом за модулем 1		30
Модуль 2. Основи організації медичного забезпечення населення і військ		

1.	Нормативно-правові засади цивільного захисту в Україні. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Міжнародне гуманітарне право на захисті життя і здоров'я постраждалого населення. Конституція України про захист життя, здоров'я і безпеку людини. Кодекс цивільного захисту України. Закон «Про екстрену медичну допомогу». Державна політика у сфері забезпечення безпеки і захисту людей при надзвичайних ситуаціях. Єдина державна система цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру, структура та режими її діяльності. Мета, завдання, принципи цивільного захисту населення і територій. Державна служба України з надзвичайних ситуацій (ДСНС України). Сили і засоби цивільного захисту. Поняття про надзвичайні ситуації. Класифікація та основні причини виникнення надзвичайних ситуацій в Україні.	2
2.	Оповіщення та інформування суб'єктів забезпечення цивільного захисту. Оповіщення та інформування суб'єктів забезпечення цивільного захисту. Спостереження і контроль: об'єкти, сили і засоби, завдання у різних режимах функціонування єдиної системи захисту. Характеристика осередку радіаційного, хімічного і біологічного ураження. Класифікація дозиметричних приладів, їх призначення і порядок використання. Прилади радіаційної і хімічної розвідки, робота з ними.	2
3.	Засоби індивідуального захисту населення, класифікація. Засоби індивідуального захисту населення, класифікація. Засоби захисту органів дихання, класифікація. Особливості захисту органів дихання у дітей. Засоби захисту шкіри. Засоби колективного захисту, їх призначення та класифікація. Правила перебування у захисних спорудах.	2
4.	Поняття про карантин і обсервацію. Поняття про карантин та обсервацію. Здійснення заходів екстреної і специфічної профілактики. Протиепідемічний режим. Планування діяльності, сили і засоби підрозділів психологічного забезпечення. Своєчасне застосування психопрофілактичних методів. Використання сучасних технологій психологічного впливу для нейтралізації негативного впливу на населення за умов НС.	2
5.	Медичний, біологічний і психологічний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення. Мета і завдання лікувально-евакуаційного забезпечення за умов надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру. Види і обсяги медичної допомоги. Застосування профілактичних медичних препаратів, проведення необхідних гігієнічних та інших заходів.	2

	Основи планування і застосування медичних сил і засобів на випадок НС. Організація навчання населення основним правилам захисту і навичкам надання першої медичної допомоги. Підготовка та перепідготовка медичних працівників з надання екстреної медичної допомоги; Етапи медичної евакуації служби медицини катастроф територіальних центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф (СМК ТЦ ЕМД та МК), їх організація та завдання. Особливості організації лікувально-евакуаційного забезпечення при різних видах надзвичайних ситуацій. Особливості організації медичної допомоги дітям за умов надзвичайних ситуацій.	
6.	Організація цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів. Стійкість роботи лікувального закладу у надзвичайних ситуаціях, основні елементи. Оцінка стійкості роботи лікувального закладу, залежно від особливостей його розміщення і діяльності та основні напрямки і необхідні заходи для її підвищення. Медико-технічне забезпечення стійкої роботи лікувальної установи у надзвичайних ситуаціях. Забезпечення; стійкої роботи лікувального закладу за умов надзвичайних ситуацій. Планування заходів цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів. Формування цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів, їх призначення, застосування та дії за сигналами оповіщення. Система екстреної евакуації. Організація медичного забезпечення нетранспортабельних хворих. Організація евакуації лікувальної установи та фармацевтичного закладу.	2
7.	Завдання, організація та актуальні питання медичної служби ЗС України в умовах збройних конфліктів. Основні завдання медичної служби Збройних Сил України в умовах збройних конфліктів, їх зміст і значення. Умови діяльності медичної служби та їх вплив на організацію медичного забезпечення військ. Організаційна структура медичної служби Збройних Сил України. Категорії особового складу медичної служби. Роль і місце медичної служби Збройних Сил України в загальнодержавній системі надання медичної допомоги в умовах збройних конфліктів. Поняття про втрати особового складу військ. Визначення і класифікація санітарних втрат, їх характеристика. Величина санітарних втрат, фактори, що впливають на їх розміри. Сучасна структура санітарних втрат, її залежність від зброї, що використовує противник. Коротка характеристика вражаючих факторів сучасної зброї. Вплив величини і структури санітарних втрат на організацію	2

	медичного забезпечення військ.	
8.	Поняття і зміст лікувально-евакуаційного забезпечення. Поняття і зміст лікувально-евакуаційного забезпечення. Сутність сучасної системи лікувально-евакуаційного забезпечення, її принципи. Поняття про етап медичної евакуації, завдання, принципова схема та вимоги до розгортання. Види та обсяги медичної допомоги.	2
9.	Сучасна система лікувально-евакуаційного забезпечення військ. Медичне сортування в бойових умовах. Визначення поняття, коротка характеристика. Основні завдання, принципи та організація медичного сортування. Медична евакуація, поняття, мета та порядок проведення. Санітарно-транспортні засоби для евакуації поранених і хворих. Особливості організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів в умовах бойових конфліктів.	2
10.	Підсумковий модульний контроль.	2
Разом за модулем 2		20
Разом		50

Самостійна робота

Опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять, програмою не передбачені.

№п/п	Тема	Кількість годин
1	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	35
2	Опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять – програмою не передбачені.	0
3	Підготовка до підсумкового модульного контролю	5
	Разом	40

Індивідуальні завдання.

Індивідуальні завдання програмою не передбачені.

Перелік теоретичних питань для підготовки здобувачів вищої освіти до підсумкового модульного контролю

Модуль 1. Домедична допомога в екстремальних ситуаціях

1. Домедична допомога в екстремальних умовах як навчальна дисципліна, її актуальність, зміст.
2. Поняття домедичної допомоги в екстремальних умовах (мирного часу та бойових умовах).
3. Правові аспекти надання домедичної допомоги.
4. Місце та обсяг надання домедичної допомоги у бойових та небойових умовах.

5. Огляд місця події в небойових умовах, забезпечення особистої безпеки, визначення кількості постраждалих і ймовірної причини їх ураження, виклик екстреної медичної допомоги та інших рятувальних служб у небезпечній ситуації, залучення випадкових свідків до організації надання домедичної допомоги.
6. Контакт з постраждалим.
7. Види ушкоджень в бойових умовах.
8. Засоби індивідуального медичного оснащення та особистої безпеки військовослужбовця.
9. Особливості оцінки місця події в бойових умовах.
10. Розподіл поля бою на сектори.
11. Алгоритми надання домедичної допомоги в секторах обстрілу та укриття.
12. Проведення первинного огляду.
13. Огляд за алгоритмом CABCDE.
14. Визначення рівня свідомості за шкалою AVPU.
15. Причини й ознаки зовнішньої кровотечі.
16. Поняття про критичну зовнішню кровотечу.
17. Способи та техніка тимчасової зупинки зовнішньої кровотечі: підняття кінцівки, тиск на рану, тампонування рани, тиснуча пов'язка (ізраїльський бандаж).
18. Показання і техніка накладання різних видів джгутів та імпровізованих закруток.
19. Показання і правила застосування хімічних засобів для зупинки кровотечі.
20. Причини й ознаки внутрішньої кровотечі.
21. Домедична допомога при внутрішній кровотечі.
22. Поняття про колапс і шок, причини їх виникнення, розпізнавання і надання домедичної допомоги.
23. Анатомо-фізіологічні особливості дихальних шляхів.
24. Причини непрохідності дихальних шляхів.
25. Ознаки повної і часткової непрохідності дихальних шляхів.
26. Техніка забезпечення прохідності дихальних шляхів (закидання голови; виведення нижньої щелепи; введення носо-, рото горлових повітроводів).
27. Техніка забезпечення прохідності дихальних шляхів при обструкції стороннім тілом.
28. Особливості видалення стороннього тіла з дихальних шляхів вагітної жінки, огрядної людини, немовляти.
29. Пристрої для штучної вентиляції легень.
30. Техніка штучної вентиляції легень (рот до рота, рот до носа, рот до лицевої маски, мішком АМБУ).
31. Гострі порушення дихання в бойових умовах.
32. Пневмоторакс: види, ознаки, домедична допомога.
33. Переведення пораненого (постраждалого) у стабільне положення.
34. Причини та ознаки ран м'яких тканин, проникаючих і непроникаючих ран черепа, грудної клітки, живота.
35. Особливості бойових поранень. Захист ран.

36. Техніка накладання пов'язок при пораненнях черепа, ока, вуха, нижньої щелепи.
37. Поранення грудної клітки.
38. Особливості накладення пов'язок при проникаючих пораненнях живота.
39. Накладання пов'язок при наявності стороннього тіла в рані.
40. Причини та ознаки травм голови, хребта і тазу.
41. Види травм кінцівок (переломи: відкриті і закриті, розтягнення зв'язок, вивихи суглобів), причини та ознаки.
42. Абсолютні ознаки переломів.
43. Особливості надання домедичної допомоги при відкритих переломах.
44. Транспортна іммобілізація табельними та пристосованими засобами.
45. Тактика дій та надання домедичної допомоги рятувальником при утопленні.
46. Опіки, класифікація, ознаки, домедична допомога в бойових і небойових умовах.
47. Відмороження, класифікація, ознаки, домедична допомога в бойових і небойових умовах.
48. Траншейна стопа, замерзання, домедична допомога в бойових і небойових умовах.
49. Гіпертермія, домедична допомога в бойових і небойових умовах.
50. Ураження електричним струмом, блискавкою та домедична допомога.
51. Особливості ураження бойовими вогнесумішами, домедична допомога.
52. Ураження кислотами і лугами, домедична допомога.
53. Особливості допомоги при опіках очей різної етіології.
54. Причини, діагностика і домедична допомога при зомлінні, комі невідомої етіології, судомах, болю у серці (стенокардія, інфаркт), інсульті, гострому болю в животі.
55. Причини, діагностика і домедична допомога при отруєнні невідомою речовиною або невідомим газом, укусах комах, собак, отруйних змій.
56. Допомога на воді: розпізнавання потопельника, наближення до нього, транспортування до берега.
57. Домедична допомога при утопленні.
58. Аварії на хімічно-небезпечних об'єктах.
59. Класифікація та характеристика сильнодіючих отруйних речовин.
60. Домедична допомога при ураженні сильнодіючими отруйними речовинами.
61. Фактори ураження аварій на радіаційно-небезпечних об'єктах.
62. Радіаційні ураження. Променева хвороба, ознаки. Радіопротектори.
63. Домедична допомога в бойових та небойових умовах.
64. Організація та проведення медичного сортування при виникненні масових санітарних втрат.
65. Алгоритм проведення медичного сортування.
66. Заповнення МІСТ-рапорту.
67. Організація та проведення переміщення (відтягування, винесення) пораненого в укриття у бойових та небойових умовах.
68. Методи переміщення пораненого з сектору укриття до місця збору поранених (однією, двома особами, з використанням табельних та підручних засобів).

69. Підготовка поранених (уражених) до евакуації.
70. Контроль стану пораненого згідно протоколу SABCDE.
71. Медична інформаційна картка: призначення, правила заповнення.
72. Правила запиту на евакуацію.
73. Завантаження та розвантаження поранених в різні евакуації транспортні засоби.
74. Контроль життєвих показників та стану пораненого під час транспортування в бойових і небойових умовах.
75. Особливості поведінки людей в надзвичайних ситуаціях.
76. Типові реакції медичних працівників на різні травматичні події.
77. Механізми формування стресостійкості у медичних працівників.
78. Технології профілактики посттравматичних стресових розладів.
79. Дебрифінг як метод психологічної корекції посттравматичних стресових розладів.
80. Бойовий стрес і бойова втома: ознаки, профілактика та основні принципи надання домедичної допомоги в бойових умовах.

Модуль 2. Основи організації медичного забезпечення населення і військ

1. Міжнародне гуманітарне право на захисті життя і здоров'я постраждалого населення.
2. Конституція України про захист життя, здоров'я і безпеку людини.
3. Кодекс цивільного захисту України.
4. Закон «Про екстрену медичну допомогу».
5. Державна політика у сфері забезпечення безпеки і захисту людей при надзвичайних ситуаціях.
6. Єдина державна система цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру, структура та режими її діяльності.
7. Мета, завдання, принципи цивільного захисту населення і територій.
8. Державна служба України з надзвичайних ситуацій (ДСНС України).
9. Сили і засоби цивільного захисту.
10. Поняття про надзвичайні ситуації.
11. Класифікація та основні причини виникнення надзвичайних ситуацій в Україні.
12. Медико-санітарні наслідки стихійних лих і техногенних катастроф.
13. Надзвичайні ситуації соціально-політичного характеру та їх наслідки.
14. Оповіщення та інформування суб'єктів забезпечення цивільного захисту.
15. Спостереження і контроль: об'єкти, сили і засоби, завдання у різних режимах функціонування єдиної системи захисту.
16. Характеристика осередку радіаційного, хімічного і біологічного ураження.
17. Класифікація дозиметричних приладів, їх призначення і порядок використання.
18. Прилади радіаційної і хімічної розвідки, робота з ними.
19. Засоби індивідуального захисту населення, класифікація.
20. Засоби захисту органів дихання, класифікація.
21. Особливості захисту органів дихання у дітей.

22. Засоби захисту шкіри.
23. Засоби колективного захисту, їх призначення та класифікація.
24. Правила перебування у захисних спорудах.
25. Поняття про карантин та обсервацію.
26. Здійснення заходів екстреної і специфічної профілактики.
27. Протиепідемічний режим.
28. Планування діяльності, сили і засоби підрозділів психологічного забезпечення.
29. Своєчасне застосування психо-профілактичних методів.
30. Використання сучасних технологій психологічного впливу для нейтралізації негативного впливу на населення за умов НС.
31. Мета і завдання лікувально-евакуаційного забезпечення за умов надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру.
32. Види і обсяги медичної допомоги.
33. Застосування профілактичних медичних препаратів, проведення необхідних гігієнічних та інших заходів.
34. Основи планування і застосування медичних сил і засобів на випадок НС.
35. Організація навчання населення основним правилам захисту і навичкам надання першої медичної допомоги.
36. Підготовка та перепідготовка медичних працівників з надання екстреної медичної допомоги.
37. Етапи медичної евакуації служби медицини катастроф територіальних центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф (СМК ТЦ ЕМД та МК), їх організація та завдання.
38. Особливості організації лікувально-евакуаційного забезпечення при різних видах надзвичайних ситуацій.
39. Особливості організації медичної допомоги дітям за умов надзвичайних ситуацій.
40. Стійкість роботи лікувального закладу у надзвичайних ситуаціях, основні елементи.
41. Оцінка стійкості роботи лікувального закладу, залежно від особливостей його розміщення і діяльності та основні напрямки і необхідні заходи для її підвищення.
42. Медико-технічне забезпечення стійкої роботи лікувальної установи у надзвичайних ситуаціях. Забезпечення; стійкої роботи лікувального закладу за умов надзвичайних ситуацій.
43. Планування заходів цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів.
44. Формування цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів, їх призначення, застосування та дії за сигналами оповіщення.
45. Система екстреної евакуації.
46. Організація медичного забезпечення нетранспортабельних хворих.
47. Організація евакуації лікувальної установи та фармацевтичного закладу.
48. Основні завдання медичної служби Збройних Сил України в умовах збройних конфліктів, їх зміст і значення.

49. Умови діяльності медичної служби та їх вплив на організацію медичного забезпечення військ.
50. Організаційна структура медичної служби Збройних Сил України.
51. Категорії особового складу медичної служби.
52. Роль і місце медичної служби Збройних Сил України в загальнодержавній системі надання медичної допомоги в умовах збройних конфліктів.
53. Поняття про втрати особового складу військ.
54. Визначення і класифікація санітарних втрат, їх характеристика.
55. Величина санітарних втрат, фактори, що впливають на їх розміри.
56. Сучасна структура санітарних втрат, її залежність від зброї, що використовує противник.
57. Коротка характеристика вражаючих факторів сучасної зброї.
58. Вплив величини і структури санітарних втрат на організацію медичного забезпечення військ.
59. Поняття і зміст лікувально-евакуаційного забезпечення.
60. Сутність сучасної системи лікувально-евакуаційного забезпечення, її принципи.
61. Поняття про етап медичної евакуації, завдання, принципова схема та вимоги до розгортання.
62. Види та обсяги медичної допомоги.
63. Медичне сортування в бойових умовах. Визначення поняття, коротка характеристика.
64. Основні завдання, принципи та організація медичного сортування.
65. Медична евакуація, поняття, мета та порядок проведення.
66. Санітарно-транспортні засоби для евакуації поранених і хворих.
67. Особливості організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів в умовах бойових конфліктів.

Перелік практичних навичок для підсумкового модульного контролю

Модуль 1. Домедична допомога в екстремальних ситуаціях

1. Огляд місця події в небойових умовах, забезпечення особистої безпеки, визначення кількості постраждалих і ймовірні причини їх ураження.
2. Поняття про правовий аспект надання домедичної допомоги.
3. Контакт з постраждалими, первинний огляд за алгоритмом CABCADE.
4. Визначити обсяг надання домедичної допомоги у бойових і небойових умовах.
5. Вміти визначити рівень свідомості у постраждалого за шкалою AVPU.
6. Знати засоби індивідуального медичного оснащення та особистої безпеки військовослужбовця.
7. Вміти заповнювати карту пораненого.
8. Вміти визначати причини й ознаки зовнішньої кровотечі.
9. Вміти використовувати техніку зупинки зовнішньої кровотечі: тиск на рану, тампонування рани, пов'язка що тисне, піднімання кінців.
10. Знати кровоспинні засоби на марлевій основі, техніку застосування.
11. Вміти використовувати техніку зупинки кровотечі шляхом пере тискання артерії на відстані.

12. Знати показання і техніку накладання різних видів джгутів та імпровізованих закруток.
13. Вміти використовувати хімічні кровоспинні засоби.
14. Вміти визначати ознаки внутрішньої кровотечі.
15. Знати поняття про колапс і шок, розпізнавання і надання домедичної допомоги.
16. Вміти зупинити кровотечу з ран кінцівок.
17. Вміти зупинити кровотечу з носа, рота, вуха.
18. Вміти зупинити кровотечу при травматичній ампутації кінцівок.
19. Володіти технікою накладання джгута САТ (турнікет), ізраїльського компресійного бандажа.
20. Вміти використовувати техніку забезпечення прохідності дихальних шляхів.
21. Вміти видалити стороннє тіло з дихальних шляхів дорослих, дітей, вагітних жінок, немовлят.
22. Вміти користуватись пристроями для штучної вентиляції легень.
23. Проводити техніку штучної вентиляції легень (рот до рота, рот до носа, рот до лицевої маски, мішком АМБУ).
24. Вміти перевести пораненого (постраждалого) у стабільне положення.
25. Вміти надати домедичну допомогу при гострих порушеннях дихальних шляхів (пневмоторакс).
26. Вміти вводити носо-, ротоглоткові повітроводи (техніка вибору вірного розміру).
27. Вміти накласти пов'язку при пораненнях черепа, ока, вуха.
28. Вміти накласти пов'язку при пораненнях щелепи.
29. Володіти технікою накладання пов'язок при проникаючих пораненнях живота.
30. Вміти зафіксувати стороннє тіло в рані.
31. Вміти проводити транспортну іммобілізацію при пошкодженні верхньої кінцівки підручними і табельними засобами.
32. Вміти проводити транспортну іммобілізацію при пошкодженні нижньої кінцівки підручними і табельними засобами.
33. Володіти технікою іммобілізації шийного відділу хребта.
34. Вміти проводити транспортну іммобілізацію при пошкодженнях тазу.
35. Вміти накладати тиснучу циркулярну пов'язку на грудну клітку.
36. Вміти надати домедичну допомогу при опіках, відмороженнях в бойових і небойових умовах.
37. Вміти визначити площу опіків.
38. Вміти надати домедичну допомогу при ураженні електричним струмом, блискавкою, при утопленні.
39. Надати домедичну допомогу при зомлінні, комі невідомої етіології, судомах.
40. Надати домедичну допомогу при укусах комах, собак, отруйних змій.
41. Вміти використовувати засоби індивідуального медичного захисту при радіаційних та хімічних ураженнях.
42. Вміти класифікувати постраждалих за сортувальними категоріями та кольоровими позначеннями.
43. Вміти заповнювати картку медичного сортування.

44. Вміти працювати в травм команді при наданні домедичної допомоги.
45. Вміти підготувати пораненого до евакуації різними методами.
46. Вміти визначити розлади бойових (небойових) шоків реакцій.

Модуль 2. Основи організації медичного забезпечення населення і військ

1. Вміти проводити оповіщення та інформування при різних видах надзвичайних ситуацій.
2. Вміти надати характеристику осередків радіаційного, хімічного, біологічного ураження за допомогою прогнозування та використання розрахункових таблиць, лінійки цивільного захисту.
3. Знати і мати навички по користуванню приладами радіаційної розвідки.
4. Знати і мати навички по користуванню приладами хімічної розвідки.
5. Вміти користуватись дозиметричними приладами.
6. Вміти визначати час перебування в засобах захисту органів дихання в залежності від умов зовнішнього середовища .
7. Вміти користуватися засобами захисту шкіри (табельні , не табельні).
8. Підбір розміру протигазу , його використання.
9. Вміти пристосовувати приміщення як захист споруд.
10. Вміти надягати шалом для поранених в голову (Ш.Р) постраждалим для захисту органів дихання.
11. Вміти класифікувати поранених за сортувальними категоріями та кольоровими показниками .
12. Вміти заповнювати первинну медичну документацію на поранених.

Методи навчання

Лекція;
Проблемна лекція;
Лекція-дискусія;
Самонавчання;
Конференція, бесіда;
Пояснення;
Демонстрації;
Консультації;
Практичні роботи;
Ділова гра;
Практико-орієнтований кейс-метод;
Мозкова-атака;
Симуляційне навчання.

Форми та методи оцінювання

Поточний контроль;
Усне опитування;
Письмовий контроль;
Метод тестів відкритої і закритої форми;
Самоконтроль;
Метод самооцінки;

Підсумковий модульний контроль.

Система поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям з кожної теми. При оцінюванні засвоєння кожної теми модуля здобувачу другого (магістерського) рівня вищої освіти виставляється оцінка за чотирибальною (традиційною) шкалою з урахуванням стандартизованих, узагальнених критеріїв оцінювання знань здобувачів вищої освіти

(https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/0nrGNrEzksWWytpXV8j05INcg9wbyVjkYx9FrbEY.pdf). Оцінка успішності є інтегрованою (оцінюються всі види роботи здобувача вищої освіти, як при підготовці до заняття, так і під час заняття) за критеріями, які доводяться до відома здобувачів вищої освіти на початку вивчення дисципліни.

Конвертація оцінки за традиційною 4-бальною шкалою у багатобальну (максимум 120 балів) конвертовану сумарну оцінку поточної успішності за модуль проводиться лише після поточного заняття, яке передує підсумковому модульному контролю. Конвертація проводиться за наступним алгоритмом:

а) підраховується середня оцінка здобувача вищої освіти за традиційною 4-бальною шкалою, отримана протягом поточних занять, що належать до даного модулю (з точністю до сотих балу);

б) для одержання конвертованої багатобальної сумарної оцінки поточної успішності за модуль середня оцінка, отримана за традиційною 4-бальною шкалою, помножується на коефіцієнт 24. Винятком є випадок, коли середня за традиційною 4-бальною шкалою оцінка становить 2 бали. В цьому разі здобувач вищої освіти отримує 0 балів за багатобальною шкалою;

в) середній бал поточної успішності розраховується на загальну кількість занять у модулі.

Мінімальна конвертована сума балів поточної успішності для всіх модулів дисципліни складає 72 бали.

Здобувачі вищої освіти, які під час вивчення модуля мали середній бал поточної успішності від 4,50 до 5,0 звільняються від складання ПМК і автоматично (за згодою) отримують підсумкову оцінку відповідно до уніфікованої таблиці відповідності балів за поточну успішність, балам за ПМК та традиційній чотирьохбальній оцінці (https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/0nrGNrEzksWWytpXV8j05INcg9wbyVjkYx9FrbEY.pdf), при цьому присутність здобувача освіти на ПМК є обов'язковою. У разі незгоди з оцінкою, зазначена категорія здобувачів вищої освіти складає ПМК за загальними правилами.

До підсумкового модульного контролю допускаються здобувачі освіти, що відвідали всі заняття (або відпрацювали пропущені заняття у встановленому порядку) і набрали конвертовану суму балів, не меншу за мінімальну – 72 бали. Якщо за результатами поточної успішності здобувач вищої освіти набрав 72 бали, він допускається до складання ПМК.

Форма проведення підсумкового модульного контролю включає контроль теоретичної і практичної підготовки. Перелік питань до ПМК доводиться до здобувачів вищої освіти на початку вивчення ОК.

Результат ПМК оцінюється у балах і в традиційну 4-бальну оцінку не конвертується. Максимальна кількість балів ПМК складає 80 балів. Мінімальна кількість балів ПМК, при якій контроль вважається складеним складає 50 балів. Максимальна кількість балів за модуль складає 200 балів (з них до 120 балів за поточну успішність). Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності у балах та оцінки підсумкового модульного контролю також у балах, що виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків визначених програмою дисципліни. Здобувач вищої освіти, який за результатами складання ПМК отримав результат менший за 50 балів, зобов'язаний пройти повторне складання ПМК згідно з графіком не більше 2-х разів. За умов порушення здобувачем вищої освіти правил академічної доброчесності результати оцінювання, отримані під час складання ПМК здобувачу вищої освіти за відповідь виставляється оцінка «незадовільно».

У разі незгоди здобувача вищої освіти з оцінкою, отриманою за ПМК, здобувач вищої освіти має право подати апеляцію (у відповідності до «Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти» (https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/8Egpm18X2hOVGl4OURn5Agzgjwbb6RhYwFXPhHuB.pdf)).

Отримані бали за модуль науково-педагогічний працівник виставляє у «Відомість підсумкового модульного контролю» та індивідуальний навчальний план студента.

Методичне забезпечення

1. Силабус.
2. Список рекомендованої літератури.
3. Матеріали для контролю знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти: тести різних рівнів складності; ситуаційні задачі; симуляційні сценарії.
4. Мультимедійні презентації.
5. Алгоритми відпрацювання практичних навичок.
6. Підбірка відеоматеріалів.

Рекомендована література

Базова (наявна в бібліотеці ПДМУ) :

1. Перша екстрена і тактична медична допомога на догоспітальному етапі: навч. посіб. ; за ред. В.С. Тарасюка. – 4-е вид., стер. – К.: ВСВ «Медицина», 2021. – 504 с.
2. Карамішев Д., Гордієнко Л. Тактична медицина та безпека в умовах бойових дій: навч. посіб. Львів : «Магнолія 2006», 2023. – 320 с.
3. Гордієнко Л.П., Шепітько К.В., Рожнов В.Г., Полив'яна О.А. Домедична допомога, підтримка життєдіяльності потерпілого при зупинці дихання і кровообігу : навч. посіб. Полтава: ФОП Петренко І. М., 2022. – 144 с.
4. Управління повсякденною діяльністю медичної служби: Підруч. для слухачів Укр. військово-мед. акад. / М.І. Бадюк, В.В. Солярик, Т.А. Бібік, М.В. Матвійчук, О.О.Ляшенко // За ред. М.І. Бадюка. - Вид. 2-ге, перероб. і допов. - Київ: Чалчинська Н.В., 2020. - 507 с.

5. Екстрена медична допомога військовослужбовцям на догоспітальному етапі в умовах збройних конфліктів: Навчальний посібник / Бадюк М.І., Ковида Д.В., Микита О.О. Козачок В.Ю., Середа І.К., Швець А.В. // За редакцією професора Бадюка М.І. - К.: СПД. Чалчинська Н.В., 2018. - 212 с.

Допоміжна:

1. Медицина надзвичайних ситуацій: підручн. для студ.вищ.мед. навч.заклад. / Чаплик В.В., Олійник П.В., Омельчук С.Т. – 2-ге вид., доповн., переробл. – Вінниця : Нова Книга, 2021. – 352 с.
2. Екстрена та невідкладна медична допомога. Том І: допомога травмованим на догоспітальному етапі: національний підручник / В.О. Крилюк, С.О. Гур'єв, Г.В. Загорій, А.А. Гудима, Н.І. Іскра та ін. – Київ. – 2017. – 504 с.
3. Військово-медична підготовка : підручник для студентів вищих мед. (фармац.) навч. закладів України I-IV рівнів акредитації / М. І. Бадюк, В. П. Токарчук, В. В. Солярик, Л. М. Бадюк ; за ред. М. І. Бадюка ; МО України, Укр. військово-мед. акад. - (Вид. 2-ге, доп.). - К. : Чалчинська Н. В., 2015. - 481 с. : іл. - Бібліогр.: с. 479.

Інформаційні ресурси:

1. Кодекс цивільного захисту України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 34-35, ст.458). – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>
2. Закон України «Про екстрену медичну допомогу» від 5 липня 2012 р. № 5081V1. – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/view/t125081?an=150>
3. Закон України “Про Збройні Сили України”. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1934-12#Text>
4. Закон України “Про військовий обов’язок і військову службу”. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12#Text>

Розробники:

Гордієнко Л.П.- завідувач кафедри медицини катастроф та військової медицини, к.мед.н., доцент;
Колачинський В.Г. - заступник завідувача кафедри - начальник навчальної частини кафедри медицини катастроф та військової медицини;
Литвиненко М.І. – викладач закладу вищої освіти кафедри медицини катастроф та військової медицини.